

ATMINTINĖ PACIENTUI APIE PASIRUOŠIMĄ LABORATORINIAMS TYRIMAMS

Eil. Nr.	Ėminys	Tyrimo pavadinimas	Pacientų pasiruošimas tyrimui
1.	Kraujas	Visi kraujo tyrimai	Likus 1-2 dienoms iki tyrimo, mažiau valgykite riebaus ir kepto maisto, nevartokite alkoholio.
			Prieš atliekant kraujo tyrimus vengti fizinio krūvio, diagnostinių ir fizioterapinių procedūrų (nepatariama atlikti kraujo tyrimų po rentgenologinių ir ultragarsinių tyrimų, masažo, refleksoterapijos arba fizioterapijos procedūrų, biopsijos).
			Prieš atliekant kraujo tyrimus 8-12 val. (priklausomai nuo atliekamų tyrimų rūšies) nevalgykite, negerkite sulčių, kavos, ypač su cukrumi. Gerkite tik vandenį.
			Jeigu ruošiatės pradėti vartoti vaistus, tuomet tyrimus geriau atlikite prieš pradėdami juos vartoti arba praėjus 10-14 dienų po gydymosi vaistais. Gydymo efektyvumui nustatyti paprastai kraujas tiriamas praėjus 14-21 dienai po vaisto suvartojimo. Jei jūs vartojate vaistus, būtinai išspėkite apie tai savo gydytoją.
			Moterims nerekomenduojama atlikti kraujo tyrimų menstruacijų metu.
			Prieš tyrimus nerūkykite, nevartokite alkoholio, nesikaitinkite saulėje, venkite streso.
			Naujagimiams ir kūdikiams, kurie maitinami kas kelias valandas, kraują rekomenduojama imti prieš pat maitinimą.
		Hematologinis tyrimas	Rekomenduojama nevalgyti 3 val. prieš tyrimą. Pageidautina 2 savaites prieš tyrimą nevartoti vaistų, veikiančių geležies apykaitos rodiklius.
		Biocheminiai tyrimai (visos analizės)	Prieš atliekant kraujo tyrimus 8-12 val. nevalgykite, negerkite skysčių - kavos, arbatos, ypač su cukrumi. Gerkite tik vandenį.
		Kalcis (Ca), Magnis (Mg), Natris (Na), Cinkas (Zn), Kalis (K), Geležis (Fe)	Susilaikyti nuo vitaminų ar kitų mineralinių papildų vartojimo mažiausiai 3 dienas prieš ėminio paėmimą. Rekomenduojama nevartoti vaistų, veikiančių tiriamas analites, arba tirti praėjus 14-21 dienų po gydymosi vaistais.
2.	Šlapimas	Gliukozė	Būtina 12 val. (per naktį) nevalgyti.
		Gliukozės tolerancijos mėginys	Laikytis dietos 3 dienas prieš tyrimą (nevalgyti gausiai saldžių ir riebių maisto produktų), nerūkyti, nevartoti alkoholio, nevartoti gliukozės apykaitą veikiančių vaistų. Būtina nevalgyti 8-12 val. (per naktį) prieš tyrimą.
		Prostatos specifinis antigenas (PSA)	48 val. prieš tyrimą susilaikyti nuo seksualinio aktyvumo, vengti fizinio aktyvumo, vengti ilgai sėdimos padėties, nerūkyti, nevartoti alkoholio. Prieš tyrimą vengti diagnostinių procedūrų (prostatos biopsijos, tyrimų pro tiesiąją žarną).
		Bendras šlapimo tyrimas	Rekomenduojama prieš šlapimo tyrimą nevalgyti t.y. ligonio paruošimas kraujo tyrimui g.b. derinamas su paruošimu šlapimo tyrimui. Angliavandenių vartojimas prieš tyrimą didina gliukozurijos tyrimo jautrumą, prieš tyrimą negerti daug skysčių, kad šlapimas kuo ilgiau išsilaikytų pūsleje ir būtų koncentruotas. Fizinis krūvis gali skatinti įvairių

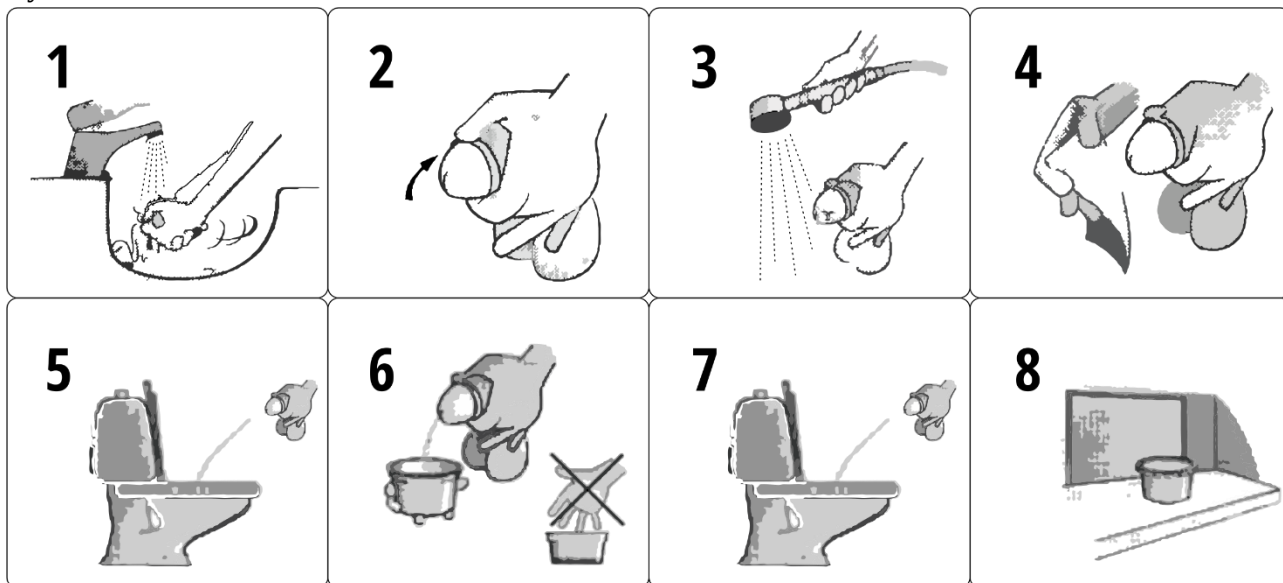
		 (indelis šlapimo tyrimui)	komponentų šalinimą (kaip atsakas į padidėjusį kraujospūdį padidėja glomerulų filtracijos greitis - atsiranda albuminurija ar hematūrija). Rekomenduojama tirti rytinį šlapimą, nes kokybiškam ištyrimui reikalingas šlapimas, išbuvęs šlapimo pūslėje ne mažiau 4 val. Renkant šlapimą kitu paros metu, stengtis, kad šlapimas pūslėje išbūtų bent 2 val. Jei būtinas skubus (cito) tyrimas, reikėtų žinoti, kad galimi netikslumai, dėl nepakankamos šlapimo koncentracijos, maisto produktų bei fizinio krūvio įtakos. Parą prieš atliekant šlapimo tyrimą pacientas turėtų nevartoti didesnių kiekių vitamino C, susilaikyti nuo lytinių santykių. Nerekomenduojama atlikti šlapimo tyrimo po intensyvaus fizinio krūvio, moterims menstruacijų metu. Tyrimo rezultatai bus netikslūs, jei šlapimas surinktas su priemaisomis (išmatomis, dezinfekcinėmis priemonėmis, pudra, riebalais). Ruošdamasis rinkti šlapimą tyrimui, pacientas turi (4 priedas): 1. Nusiplauti rankas su muilu ir vandeniu, nusausti jas vienkartinio popierinio rankšluosčiu; 2. Šlapimą surinkti tik į vienkartinį plastikinį indelį, neliesti vienkartinio indo vidaus; 3. Nusiplauti išorinius lytinius organus vandeniu (nenaudoti muilo ar kitų dezinfekuojančių medžiagų) ir nusausti popieriniu rankšluosčiu; 4. Surinkti viduriniąją šlapimo porciją: 4.1 Pirmąją šlapimo porciją pasišlapinti į klozetą; 4.2 Nenutraukiant srovės, į paruoštą vienkartinį indelį, surinkti viduriniąją šlapimo porciją (50-100 ml); 4.3 Baigti šlapintis į klozetą; 5. Paėmus mėginį, sausai nuvalyti indelio išorinę dalį ir sandariai užsukti dangtelį. 6. Ant indelio užrašyti savo vardą, pavardę, laiką.
		Šlapimo pasėlis (sterilus indelis šlapimo pasėliui)	Prieš renkant šlapimą būtina nesišlapinti 4–8 val. ir mažiausiai 48 val. nevartoti antimikrobinių preparatų. Tyrimui tinkamiausias rytinis šlapimas. Jei nėra galimybės surinkti rytinį šlapimą, renkamas, atsitiktinis šlapimas dienos bėgyje. Šlapimas renkamas į sterilų vienkartinį indelį (sandarioje pakuotėje), galima nusipirkti vaistinėje. Ruošdamasis rinkti šlapimą tyrimui, pacientas turi (4 priedas): 1. Nusiplauti rankas su muilu ir vandeniu, nusausti jas vienkartinio popierinio rankšluosčiu; 2. Šlapimą surinkti tik į vienkartinį plastikinį indelį, neliesti vienkartinio indo vidaus; 3. Nusiplauti išorinius lytinius organus vandeniu (nenaudoti muilo ar kitų dezinfekuojančių medžiagų) ir nusausti popieriniu rankšluosčiu; 4. Surinkti viduriniąją šlapimo porciją: 4.1 Pirmąją šlapimo porciją pasišlapinti į klozetą; 4.2 Nenutraukiant srovės, į paruoštą vienkartinį indelį, surinkti viduriniąją šlapimo porciją (50-100 ml); 4.3 Baigti šlapintis į klozetą; 5. Paėmus mėginį, sausai nuvalyti indelio išorinę dalį ir sandariai užsukti dangtelį.

			6. Ant indelio užrašyti savo vardą, pavardę, laiką.
3.	Išmatos (indelis išmatų tyrimams)	kaprologinis tyrimas	Pasituštinus šviežios išmatos imamos iš kelių vietų (apie 5-10 gr.), sudedamos į plastikinį indelį įmontuotos lopetėlės pagalba.
		slaptas kraujavimo nustatymas	3-4 dienas prieš tyrimą negalima valgyti mėsos, žuvies, žalių daržovių, pomidorų, vartoti salicilatų. Išmatos imamos iš kelių vietų (apie 5-10 gr.), sudedamos į plastikinį indelį įmontuotos lopetėlės pagalba.
		pirmuonių ir jų cistų tyrimas	Šiltos, šviežios išmatos pristatomos į laboratoriją sausame plastikiniame indelyje. Išmatos imamos iš kelių įtartinų vietų į indelį skirtą išmatoms.
		kirminų kiaušinėlių tyrimas	Išmatos imamos iš kelių įtartinų vietų į indelį skirtą išmatoms.
		nuograndos kirminų kiaušinėlių tyrimui (spalinių)	Tyrimą ima slaugytoja. Iš vakaro nesimaudyti, ryte nuo analinės raukšlės imamos nuograndos vienkartinė lazdele apvyniota vata, suvilgyta 0,9 % NaCl tirpalu.
		Spalinių kiaušinėlių (enterobiozės) nustatymas lipnios plėvelės metodu (vaikams)	Nustatomas spalinių (Enterobius vermicularis) kiaušinėlių buvimas. Iš vakaro nesimaudyti, ryte (prieš tuštinimąsi) ant išangės yra klijuojama lipni plėvelė, kuri nuplėšiama, užklijuojama ant objektinio stiklelio ir pristatoma į laboratoriją.
		Pastaba. Negalima tirti išmatų po valomųjų klizmų, gydymo žvakutėmis.	
4.	Lyties organų išskyros	Lyties organų išskyrų tepinėliai	Tyrimą ima gydytojas (-a) arba akušerė. Dieną prieš tyrimą susilaikyti nuo lytinių santykių, nenaudoti makšties žvakučių, netepti riebalinės kilmės preparatų, talko. Negalima plauti makšties. Tyrimas neatliekamas menstruacijų metu.

ŠLAPIMO SURINKIMO ATMINTINĖ PACIENTAMS (vidurinės porcijos)

1. Nusiplaukite rankas su muilu ir vandeniu, nusausinkite jas vienkartinio popieriniu rankšluosčiu;
2. Atsmaukite apyvarpę / praskleiskite lytines lūpas;
3. Nusiplaukite varpos galą vandeniu / nusiplaukite išorinius lytinius organus vandeniu;
4. Nusausinkite lytinius organus popieriniu rankšluosčiu (valykite judesiu žemyn);
5. Pirmąją šlapimo porciją pasišlapinkite į klozetą;
6. Nenutraukiant srovės, į vienkartinį indelį, surinkite 50-100 ml vidurinės šlapimo porcijos. Stenkitės neliesti šlapimo ar indelio vidaus;
7. Baikite šlapintis į klozetą;
8. Nusiplaukite rankas su muilu ir vandeniu, nusausinkite jas vienkartinio popieriniu rankšluosčiu;
8. Ant indelio užrašyti savo vardą, pavardę, gimimo metus ir ėminio surinkimo laiką.

Vyrams:

Moterims:

